

STATUT TITULU „MISTR TRADIČNÍ RUKODĚLNÉ VÝROBY ZLÍNSKÉHO KRAJE“

Čl. I

Území Zlínského kraje, na němž se setkávají národopisné oblasti Slovácko, Valašsko a Haná, je velmi bohaté na projevy tradiční lidové kultury. Její součástí tvoří tradiční rukodělná výroba, která dala vzniknout tisícům artefaktů, jež se staly součástí národního kulturního dědictví.

Zlínský kraj s vědomím nutnosti podpory uchování a dalšího rozvoje těchto hodnot,

ve smyslu usnesení vlády České republiky ze dne 10. ledna 2001 č. 40 k aktualizaci Strategie účinnější státní podpory kultury,

ve smyslu usnesení vlády České republiky ze dne 11. června 2003 č. 571 ke Koncepti účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice,

v souladu s výzvou UNESCO „Žijící lidské poklady“

a ve vztahu k udělování celostátního titulu „Nositel tradice lidových řemesel“

zřizuje titul "Mistr tradiční rukodělné výroby Zlínského kraje" (dále jen "titul") jako formu veřejného uznání a podpory těm, kdo se snaží udržet znalosti a dovednosti nutné pro provozování tradičních rukodělných technologií, účinně a kvalifikovaně je prezentovat a předat je dalším generacím.

Čl. II

1. Titul je určen osobám, které dokonale ovládají dovednosti, postupy a technologie tradiční rukodělné výroby a přiměřeně svým možnostem předávají tyto znalosti budoucím generacím a prezentují své výrobky na veřejnosti.
2. Titul může být udělen pouze občanům České republiky s trvalým pobytem na území Zlínského kraje.
3. Titul může být udělen výrobcům činným v oborech tradiční rukodělné výroby, které jsou zásadním způsobem ohroženy, či jim přímo hrozí zánik.
4. Pro účely tohoto statutu se jednotlivé obory tradiční rukodělné výroby vymezují podle základního materiálu, z něhož jsou vyrobeny výrobky v daném oboru, s uvedením příkladů výrobních technik, takto:
 - hlína - černá hrnčina, glazovaná hrnčina, fajánse, kamnářství apod.,
 - sklo - foukané a tvarované sklo, malba na sklo, práce s korálky apod.,
 - kámen - kamenictví, kamenosochařství, výroba brousků apod.,
 - kov - kovářské práce, kutí, odlévání, ciselování apod.,
 - textil - vázání na modle, tkaní na destičkách, ruční tkaní v různých vazbách, výšivka, krajkářství, modrotisk, batik, výroba krojů, krojových součástí a obuvi,
 - pletiva - pletení ze slámy, z orobince, z proutí a z loubku apod.,
 - dřevo - štípání, dlabání, soustružení dřeva, zdobení kovem, řezbářství apod.,
 - materiály živočišného původu (s výjimkou vlny), které nejsou primárně určeny ke konzumaci jako potraviny - ševcovství, brašnářství, řemenářství, výroba kostěných, perleťových a rohovinových knoflíků, spínadel a ozdob, zdobení kraslic apod.,
 - pečivo – obřadní, vizovické apod.

Čl. III

1. O udělení titulu rozhoduje Rada Zlínského kraje na základě doporučení Komise ustavené podle článku IV tohoto statutu.
2. Rada Zlínského kraje uděluje výrobci titul doživotně, a to nejvýše 3 osobám v průběhu jednoho roku. Rada Zlínského kraje však může titul odejmout na základě doporučení Komise, koná-li nositel titulu v rozporu s článkem VIII tohoto statutu.
3. Udělení titulu se osvědčuje jmenovacím dekretem s popisem konkrétního výrobku, za který laureát ocenění dostal. Dekret bude opatřen znakem Zlínského kraje a podpisem hejtmána.
4. Titul je udělován zpravidla jednou ročně.

Čl. IV

1. Pro kvalifikované posuzování návrhů na udělení titulu jmenuje Rada Zlínského kraje jako svůj poradní orgán Komisi pro tradiční lidovou kulturu, dále jen „Komise“. Komise je sestavena z člena Rady Zlínského kraje odpovědného za oblast kultury, pracovníků Odboru kultury a památkové péče Krajského úřadu Zlínského kraje a odborníků v oborech lidové kultury a národního kulturního dědictví.

Čl. V

1. Při posuzování návrhů na udělení titulu Komise posuzuje každého kandidáta podle toho, v jaké míře jsou splněna následující kritéria:
 - rukodělná činnost kandidáta je v daném oboru výjimečným nebo jedinečným dokladem tradiční technologie či tradiční lidové techniky ohrožené zánikem,
 - předávání dovedností a zkušeností následovníkům,
 - prezentování svých výrobků na veřejnosti,
 - vysoká estetická a užitná hodnota výrobků,
 - dodržování tradiční technologie,
 - užití tradičního materiálu na zhotovení výrobků a jeho tradiční úpravu,
 - uplatnění tradičního tvarosloví předmětu, čistota provedení,
 - dodržení povrchové úpravy, dekoru a barevnosti odpovídající tradici,
 - dodržování tradičních vzorů nebo předloh,
 - úroveň ovládnutí tradičních postupů a dovedností v rukodělné výrobě.
2. Komise má právo navrhnout doplnění těchto kritérií. Případné doplnění kritérií se stane účinným po schválení Radou Zlínského kraje.
3. Kandidátem může být jen osoba, která dá souhlas se spoluprací při pořizování dokumentace užívaných postupů a dovedností pro Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, které je pověřené výkonem funkce Centra péče o tradiční lidovou kulturu Zlínského kraje, (dále jen Slovácké muzeum) při zachování všech autorských práv kandidáta a souhlas s archivací žádosti (archivaci všech doručených žádostí bude provádět Slovácké muzeum).

Čl. VI

1. Návrhy na udělení titulu mohou od 1. 10. kalendářního roku do 28. 2. následujícího kalendářního roku předkládat vědecké a odborné instituce, muzea, spolky, jiné neziskové a zájmové organizace, fyzické osoby, působící v daném oboru, orgány státní správy a samosprávy.
2. Návrhy na udělení titulu se podávají Slováckému muzeu, a to písemnou formou a v elektronické podobě. Součástí návrhu je obrazová dokumentace výrobků, případně jejich reprezentativní ukázka, které se po posouzení vracejí kandidátovi.
3. Slovácké muzeum zpracuje nominační list s komplexní dokumentací k jednotlivým návrhům na základě odborných výzkumů a vyžádaných expertních vyjádření.
4. Dokumentaci zahrnující písemné, obrazové, případně trojrozměrné doklady, které Slovácké muzeum v Uherském Hradišti předává komisi k projednání.
5. Komise návrh posoudí podle kritérií v článku V statutu, nejpozději do konce května roku, v němž končí lhůta uvedená v odst. 1 tohoto článku.
6. Komisi svolává tajemník Komise. Doporučení Komise na udělení titulu je předkládáno Radě Zlínského kraje s doporučením ke schválení.

Čl. VII

1. Nositel titulu má právo zejména:
 - užívat zdarma na výrobku a propagačních materiálech označení administrované Slováckým muzeem ve shodě se zákonem č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, ve znění pozdějších předpisů. Označení může užívat pouze na výrobku v tom řemeslném oboru, v němž mu byl titul udělen, a který je v souladu s kritérii dle čl. V tohoto statutu. Použití označení na jiných výrobcích je nepřípustné a může být důvodem k odebrání titulu;
 - na uveřejnění jména, výrobku a dalších informací souvisejících s titulem na webových stránkách Zlínského kraje, Slováckého muzea v Uherském Hradišti a případně i Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici při zachování podmínek stanovených Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 (GDPR) a zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů.
2. Hodnotící Komise při návrhu udělení dotace z Fondu Zlínského kraje přihlédne ke skutečnosti, že hodnocený projekt předložil nositel titulu nebo se bude akce účastnit.
3. Nositel titulu v případě splnění celostátních kritérií může být nominován k udělení celostátního titulu „Nositel tradice lidových řemesel“.

Čl. VIII

1. Nositel titulu má povinnost zejména:
 - konat tak, aby nebylo poškozeno dobré jméno titulu a označení,
 - užívat označení pouze na výrobky z oboru, v němž mu byl titul udělen,
 - poskytnout Slováckému muzeu v Uherském Hradišti informace pro dokumentaci udělování titulu,
 - předávat znalosti a zkušenosti z oboru přiměřeně svým možnostem.

Čl. IX

1. Udělení titulu se zapisuje do rejstříku nositelů titulu „Mistr tradiční rukodělné výroby Zlínského kraje“ (dále jen „rejstřík“), při respektování podmínek stanovených Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 (GDPR) a zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů. Rejstřík vede, resp. administruje Odbor kultury a památkové péče Krajského úřadu Zlínského kraje v součinnosti se Slováckým muzeem. V rejstříku bude uvedeno jméno, příjmení a adresa nositele titulu, obor, za který byl oceněn, a signatura dokumentace, která byla podkladem k doporučení pro udělení titulu a je uložena ve Slováckém muzeu v Uherském Hradišti.
2. V případě odejmutí titulu (předpoklady odejmutí budou podrobně řešeny v „Pravidlech pro udělení titulu Mistr tradiční rukodělné výroby Zlínského kraje“) nebo úmrtí nositele se záznam v rejstříku doplní o tuto skutečnost.

Čl. X

1. Náklady spojené se slavnostním předáním titulu „Mistr tradiční rukodělné výroby Zlínského kraje“ jsou zahrnuty do rozpočtu Odboru Kancelář hejtmána Krajského úřadu Zlínského kraje. Organizačně akci zajistí Odbor kultury a památkové péče KÚZK ve spolupráci se Slováckým muzeem v Uherském Hradišti.
2. Tento statut nabývá účinnosti dne 21. 9. 2026 na základě usnesení Rady Zlínského kraje č. 0850/R19/26.